

EURASIA
CENTER

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2025. július 05–11.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Nagy Angelina
Sárkány László
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Veres Szabolcs**

Tartalomjegyzék:

A Rio de Janeiró-i BRICS csúcsértekezlet eurázsiai sajtóvisszhangja4

Kelet-Ázsia.....12

Dél-Ázsia16

Délkelet-Ázsia.....20

Közel-Kelet.....24

Oroszország és a posztsovjet térség28

Impresszum32

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

A Rio de Janeiró-i BRICS csúcsértekezlet eurázsiai sajtóvisszhangja

Klemensits Péter, Nagy Angelina, Sárkány László,
Seremet Sándor, Szakáli Máté, Veres Szabolcs

A Rio de Janeiro-i BRICS csúcsértekezlet eurázsiai sajtóvisszhangja

A 2025-ös BRICS-csúcstalálkozó volt a tizenhetedik éves BRICS-csúcstalálkozó, amelyet a braziliai Rio de Janeiróban tartottak múlt vasárnap és hétfőn. Az értekezletet övező észak-atlanti médiamegjelenések nagy része arra összpontosított, hogy ki nem volt jelen: Vlagyimir Putyin orosz elnök és Hszi Csin-ping kínai elnök. Távollétük újabb spekulációkat váltott ki a BRICS-formátum összetartásáról és jövőjéről, amely Brazília, Oroszország, India és Kína csoportosulásaként indult, később Dél-Afrikával és a közelmúltban számos új taggal bővült. Az alábbiakban a csúcs eurázsiai sajtóvisszhangját szemléljük.

Kelet-Ázsia

Kína

A riói BRICS-csúcs központi történésként szerepelt a kínai médiában. A kínai [médiák](#) az eseményt a globális kormányzás reformjának mérföldköveként, valamint a „Globális Dél” egységének és felemelkedésének szimbólumaként [keretezte](#). A cikkek [hangsúlyozták](#) a BRICS bővítésének történelmi jelentőségét, valamint a tagállamok növekvő gazdasági és politikai súlyát a globális szinten. Li Qiang kínai miniszterelnök a csúcs főüzenetében a multipolaritás, az egyenlő fejlődéshez való jog, az inkluzív globalizáció és a valódi multilaterálisizmus mellett érvelt, elutasítva az egyoldalúságot és a nyugati dominanciát. A kínai [narratíva](#) szerint a BRICS nem csupán gazdasági szövetség, hanem egy olyan alternatív geopolitikai erőter, amely képes ellensúlyozni a nyugati „kis klikkek” (mint a G7 vagy a NATO) kizárólagosságát, miközben a fejlődő országok érdekeit és szuverenitását védi. A csoportosulás ugyanakkor [hangsúlyosan](#) nem más államok – nem a Nyugat – ellen, hanem valamiért – fejlődésért, igazságosabb világrendért, a „Globális Dél” nagyobb szerepvállalásáért van. A tudósításokban az is megjelenik, hogy Peking saját szerepét vezetőként pozicionálja a fejlődő világ integrációjában, a tudás- és technológiaátadásban, valamint a globális kormányzás új, igazságosabb alapjainak lerakásában.

Japán

A legutóbbi BRICS-csúccsal kapcsolatban a japán [médiák](#) leginkább egyfajta diplomáciai feszültséget és iránykeresést hangsúlyozták, amely a bővülő blokk jövőjét övezi. A japán [elemzések](#) kiemelik, hogy a kínai és orosz államfők távolmaradása erőteljesen tompította a csúcstalálkozó élesebb geopolitikai életét, és ezzel Brazília mint házigazda lehetőséget kapott arra, hogy a figyelmet technikai és kevésbé konfrontatív témákra – például klímavédelemre, mesterséges intelligencia szabályozására és egészségügyi együttműködésre – irányítsa. A japán [beszámolók](#) ugyanakkor azt hangsúlyozták, hogy a BRICS-tagállamok közötti törésvonalak egyre markánsabbá válnak, különösen az Egyesült Államokhoz fűződő kapcsolatok mentén: míg Irán, Oroszország vagy Kína keményebb hangvételű nyilatkozatokat szorgalmaztak az amerikai és izraeli katonai lépések elítélésére, addig India, Egyiptom vagy maga Brazília igyekeztek kerülni a közvetlen konfrontációt Washingtonnal, főként Trump visszatérésétől és az esetleges kereskedelmi retorzióktól tartva. A [beszámolók](#) szerint ez azt jelzi, hogy a BRICS, miközben a multipoláris világrend alternatívájaként próbál fellépni, paradox módon maga is belső érdekellentétek és a külső nyomás között lavírozik – így nem

képes egységes, normatív külpolitikai álláspontot képviselni. A japán megközelítés összességében óvatos, de kritikus: miközben elismeri a BRICS növekvő gazdasági és diplomáciai súlyát, egyúttal rámutat arra is, hogy az egység és következetesség hiánya hosszabb távon alááshatja a blokk valódi nemzetközi befolyását.

Dél-Korea

A dél-koreai sajtó BRICS-tudósításaiban erőteljesen kirajzolódik egy kritikus, ugyanakkor távolságtartó narratíva, amely a blokk belső feszültségeire, hatalmi dinamikáira és globális szerepkeresésére [helyezi](#) a hangsúlyt. A dél-koreai média elsősorban arra mutatott rá, hogy a BRICS-csúcson Kína és Oroszország vezetőinek távolléte gyengítette a szervezet egységét és presztízsét. A dél-koreai [beszámolók](#) Lula brazil elnök nyilatkozatait idézve rámutattak arra is, hogy a BRICS a „Globális Dél” vezető platformjaként igyekszik pozicionálni magát, miközben egyre élesebb konfliktusba kerül az Egyesült Államokkal, különösen a Trump-adminisztráció protekcionista és konfrontatív retorikája miatt. A dél-koreai sajtó rávilágított arra is, hogy a blokk tagjai között jelentős politikai, gazdasági és ideológiai törésvonalak húzódnak, amelyek akadályozzák egy egységes alternatíva létrejöttét a Nyugat-dominálta intézményrendszerrel szemben. Mindemellett érzékelhető volt egyfajta szkepticizmus is a dél-koreai [beszámolóiban](#): a BRICS ambícióit – például a dollár szerepének visszaszorítását vagy a multilaterális intézmények reformját – inkább retorikai szinten [értelmezték](#), semmint reális geopolitikai fenyegetésként. Összességében a dél-koreai média a BRICS-csúcsot a globális gazdasági erőviszonyok átrendeződésének egyik látványos, ám strukturális szinten egyelőre ingatag színtereként mutatta be.

Oroszország és a posztszovjet térség

Oroszország

Az orosz sajtóban kevés összefoglaló, inkább csak rövid hírek jelentek meg, a szakértői körökben viszont több anyag is megjelent. A Valdaj Klub programigazgatója Oleg Barabanov [értékelése](#) szerint a brazil BRICS-csúcstalálkozó sikeres volt mind a napirendi témák, mind a konkrét eredmények szempontjából. Barabanov kiemeli, hogy hosszú idő után először három tematikus dokumentum is elfogadásra került: a mesterséges intelligencia globális szabályozásáról, a klímafinanszírozás keretelveiről, valamint a társadalmilag meghatározott betegségek elleni küzdelemről. Különösen fontos volt a fejlődő országok közös álláspontjának rögzítése a fejlett államok klímavállalásaival kapcsolatban, ami megerősíti a BRICS pozícióját az idei COP-30 klímacsúcson. Emellett megfigyelhető volt a prioritások folytonossága is: a szegénység és éhezés elleni küzdelem – ahogy a G20 korábbi brazil csúcsán – továbbra is középpontban maradt.

Az Orosz Külkapcsolatok Tanácsa (RSMD) által szervezett tematikus szakértői kerekasztal más hangsúlyokat [emelt ki](#). A résztvevők szerint a BRICS ma már a Globális Dél platformja, pragmatikus napirenddel: a globális intézmények reformja, a nemzeti valutákban történő elszámolás bővítése, valamint új szabályok kidolgozása olyan kevésbé szabályozott területeken, mint a mesterséges intelligencia és a környezetvédelem. Kína és Oroszország technológiai és intézményi „mozdonyként” szerepelnek a BRICS-en belül, különösen a pénzügyi és tudományos alternatív struktúrák előmozdításában. Bár a csúcstalálkozón nem

születtek gazdasági áttörések, a rendezvény mégis megmutatta az új BRICS-formátum politikai egységét és tartalmi kezdeményezőképességét. Az együttműködés nem nyíltan Nyugat-ellenes, de egyértelműen alternatívát képvisel a jelenlegi, sokak által igazságtalannak tartott világrenddel szemben.

Közép-Ázsia

Közép-Ázsia országainak nyomtatott, valamint online formában megjelenő sajtóorgánumai függetlenül attól, hogy kormánypárti vagy ellenzéki érdeemben nem foglalkozott az idei BRICS-csúcstalálkozóval. A közép-ázsiai médiában a híreket az olyan belföldi események, mint például a [tenge-dollár árfolyam](#) lehetséges változásai, a kazah szállítási potenciál bővítésének [perspektívái](#), valamint az üzbég gazdaság helyzetével kapcsolatos [kérdések](#) tematizálták az elmúlt hetet.

Dél-Ázsia

India

Nem meglepő módon az indiai sajtó számos cikkben tudósított a 17. BRICS-csúcstalálkozóról, ezek többsége azonban alapvetően a tények közlésére szorítkozott. A riói csúcstalálkozó [rendkívül ígéretesnek ígérkezett](#) a világszerte zajló válságok, köztük az izraeli-iráni konfliktus és az orosz-ukrán háború, valamint ezeknek a BRICS-országokra gyakorolt hatásai miatt. Az eseményen [Narendra Modi miniszterelnök](#) képviselte Indiát, hangsúlyozva a BRICS-országok közötti [együttműködés fontosságát](#) olyan globális kérdések megoldásában, mint a gazdasági instabilitás, az éghajlatváltozás és az egészségügyi válságok. A sajtóban megjelent tudósítások jelentős része Modi szerepléséhez kapcsolódott. A jelentések kiemelték [Modi felhívását a kereskedelmi és befektetési együttműködés erősítésére](#), a fenntartható fejlődés támogatására és a nemzetközi pénzügyi intézmények reformjára. Az [indiai kormányfő hangsúlyozta](#) a BRICS-keret újragondolását, amelynek középpontjában az együttműködés és a fenntarthatóság érdekében történő rezilienciaépítés és innováció áll, jelezvén a fejlődő országok problémáit előtérbe helyező, emberközpontú, inkluzív megközelítés felé történő elmozdulást. [Megerősítette](#), hogy India jövő évi BRICS elnöksége ezen célok elérésére fog törekedni. Beszédében kitért a [világjárvány utáni gazdasági helyreállításra](#), a mesterséges intelligencia etikus irányítására, valamint a közös kihívások kezelése érdekében szükséges globális kollektív fellépés szükségességére is. Modi diplomáciai tevékenységével a csúcstalálkozón tovább erősítette India növekvő szerepét a kialakulóban lévő multilaterális szövetségek alakításában.

A csúcstalálkozó eredményeként közös nyilatkozat született, amelyben a tagállamok a jövőbeli együttműködés iránti elkötelezettségüket fogalmazták meg, különös tekintettel a gazdasági együttműködésre, az éghajlati kérdések kezelésére és a COVID-19-járványt követő egészségügyi együttműködés erősítésére. Az [indiai média megjegyezte](#), hogy a közös nyilatkozat tartalmazza a BRICS-országok közötti kereskedelem fokozására, a befektetési áramlások erősítésére és az innovatív technológiai kezdeményezésekben való együttműködésre irányuló kötelezettségvállalásokat, amelyek együttesen támogatják India tágabb gazdasági céljait. Az elemzők rámutattak a csúcstalálkozó eredményeinek nemzetközi politikai következményeire, különös tekintettel a környezetvédelmi kérdésekre és a

fenntartható fejlődésre, valamint kommentálták az orosz és kínai vezetők távollétének lehetséges hatásait is. Összességében a tudósítások erős optimizmust tükröztek India stratégiai szerepével kapcsolatban a BRICS-ben és azzal kapcsolatban, hogy képes előmozdítani a közös globális kihívásokról szóló vitákat.

Pakisztán

A pakisztáni sajtó [arra hívta fel a figyelmet](#) a gyorsan növekvő gazdaságok fórumaként két évtizeddel ezelőtt létrehozott BRICS ma már Kína által vezérelt ellensúlyként tekinthető az Egyesült Államok és Nyugat-Európa hatalmával szemben. De miután a csoport Iránnal, Szaúd-Arábiával és más országokkal bővült, nehezen tudott érdemi konszenzust elérni olyan kérdésekben, mint a gázai támadás vagy az Egyesült Államok globális dominanciájának megkérdőjelezése. Arról is lehetett olvasni, hogy az olyan országok csatlakozásával, mint Irán és Szaúd-Arábia, jelentős ideológiai, kormányzati és biztonsági különbségek kerültek napvilágra. [Irán csatlakozása alapvető kihívást jelent](#), mivel Izraelhez való viszonya ellentétben áll a kétállami megoldás iránti kollektív felhívással. Szaúd-Arábia tagságának hivatalos megerősítésével kapcsolatos habozása és külügyminiszterének politikai üléseken való távolléte óvatosságra utal. A [Pakistan Observer szerint fontos történet](#), hogy a csúcstalálkozó aggodalmát fejezte ki a kereskedelmi vámok meredek emelése miatt, amelyeket a globális kereskedelemre nézve fenyegetőnek tart. A [The News szerkesztősége](#) szerint bár Pakisztán nem vett részt a csúcstalálkozón, hiszen még nem tagja a csoportnak, jelek mutatnak arra, hogy üzenete mégis célba ér. A csoport közös nyilatkozata elítélte az Irán elleni támadásokat, Izrael gázai nemzetközi jogsértéseit és a pahalgami támadást. Figyelemre méltó, hogy a nyilatkozat nem ismételte meg India hamis állításait, miszerint Pakisztán felelős a támadásért, annak ellenére, hogy India a csoport teljes jogú tagja, és Kína után a második legnagyobb gazdasági és katonai hatalom a blokkban. Pakisztán számára az is biztató jel, hogy a Globális Dél képviselő legfontosabb geopolitikai blokk nem ismétli meg azokat a hibákat, amelyeket az Egyesült Államok által dominált nyugati rend követett el, és amelynek alternatíváját igyekszik kínálni, azáltal, hogy nem engedi, hogy a nagyobb országok egyszerűen a saját fejük után menjenek.

Délkelet-Ázsia

[Thaiföld és Malajzia](#) után a múlt hónapban [Vietnám](#) is csatlakozott a BRICS-hez mint „partnerország”. A „BRICS-partnerség” olyan rugalmas együttműködési forma, amelyet a 2024. októberi [kazanyi csúcstalálkozón](#) hoztak létre, és amely lehetővé teszi, hogy országok különböző szinteken kapcsolódjanak a BRICS-hez. E három ország mellett Indonézia 2025 januárjában Délkelet-Ázsia első államaként [teljes jogú BRICS-taggá](#) vált.

Ennek megfelelően 2025. július 6-án Prabowo Subianto indonéz elnök részt is vett a BRICS-csúcstalálkozón Rio de Janeiróban. Luiz Inácio Lula da Silva brazil elnök [nyitóbeszédében](#) üdvözölte Prabowót, és gratulált Indonéziának ahhoz, hogy teljes jogú tagként csatlakozott a szervezethez. Lula hangsúlyozta a csúcstalálkozó jelentőségét, a BRICS-et pedig a Bandung-konferencia örököséként jellemezte, mint amely a „bandungi szellemiséget” viszi tovább a multipoláris világrend kialakítására irányuló törekvésében, különösen a multilaterális

együttműködés válságának idején, amely [veszélyezteti a fejlődő országok autonómiáját](#), a globális klímavállalásokat és a méltányos kereskedelmet.

Az Egyesült Államok által kilátásba helyezett [vámemelési intézkedések](#) fényében Prabowo részvétele a BRICS-csúcson annak a szándéknak a jele, hogy Indonézia erősítse a Globális Dél államai közötti szolidaritást az USA egyoldalú tarifális lépéseivel szemben, amelyek Délkelet-Ázsia országait is [súlyosan érinthetik](#). Indonézia aggodalma Trump egyoldalú vámintézkedéseivel kapcsolatban összhangban áll a BRICS álláspontjával, amely szerint ezek a lépések ártanak a világgazdaságnak és aláássák a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) tekintélyét és szabályrendszerét. A Rio de Janeiróban elfogadott [nyilatkozat](#) a WTO reformját sürgeti, kijelentve, hogy ez az egyetlen multilaterális intézmény, amely megfelelő felhatalmazással, szakértelemmel, univerzális eléréssel és kapacitással bír a nemzetközi kereskedelemmel kapcsolatos viták és új szabályok kidolgozásának vezetésére. A nyilatkozat emellett a Bretton Woods-i intézmények reformját is támogatja, annak érdekében, hogy azok jobban tükrözzék a fejlődő országok növekvő gazdasági súlyát. E törekvések révén a BRICS a multilateralizmus fóruma kíván lenni, valamint a globális kormányzás reformjának motorja – amely törekvést Indonézia is teljes mértékben támogatja.

Trump azonban gyanakvással tekint a BRICS-re. Kijelentette, hogy 10%-os pótvámot vet ki minden olyan országra, amely szerinte a BRICS „Amerika-ellenes politikáihoz” igazodik. A BRICS törekvéseit – például a globális kormányzás reformját vagy a helyi valutákban történő finanszírozást – az amerikai hegemonia kihívásaként értelmezi.

Indonézia felismeri a nagyhatalmak közötti kiélezett versengést, valamint a fejlődő országok autonómia iránti törekvését. Több nemzetközi fórumon Prabowo elnök elkötelezetten képviseli Indonézia hagyományos külpolitikai doktrínáját, amely a függetlenséget és az aktív részvételt helyezi előtérbe. Bár egyes elemzők aggályokat fogalmaztak meg Indonézia Kína felé való elmozdulásával kapcsolatban, Jakarta tisztában van azzal, hogy a Kínával és az Egyesült Államokkal fenntartott együttműködés egyaránt fontos. Egyetlen nagyhatalmat sem szabad kizárni a fejlesztési folyamatokból. Indonézia kezdeményezte az [ASEAN Indo-csendes-óceáni kilátások](#) (AOIP) koncepcióját, amely minden nagyhatalmi hozzájárulást üdvözlő, elutasítva az olyan kizáró jellegű nézeteket, mint az „[Ázsia az ázsiaiaké](#)” vagy a [Kína körülfoglalását](#) célzó törekvések. A mozgástere szűkülése ellenére Indonézia továbbra is kitart pártatlan külpolitikai irányvonala mellett. Az idei BRICS-csúcson Prabowo javaslatot tett arra, hogy Indonézia [közvetítő szerepet](#) vállaljon a Globális Dél és a Globális Észak között. E stratégia célja, hogy enyhítse a fejlődő és fejlett országok közötti feszültségeket, és megakadályozza, hogy a BRICS tovább mélyítse a két világ közötti megosztottságot.

Felmerül ugyanakkor a kérdés: miért döntött Bangkok, Kuala Lumpur és Hanoi csupán partneri státusz mellett, miközben Indonézia a teljes tagságot célozta meg? Thaiföld, Malajzia és Vietnam külpolitikája a stratégiai egyensúlyra törekszik, s e profil jól illeszkedik a BRICS-hez. Thaiföld „proaktív diplomáciát” [folytat](#), együttműködésre törekszik „minden oldallal”. Paetongtarn Shinawatra miniszterelnök nemrégiben [hangsúlyozta](#) a globális gazdasági intézményekkel – így a BRICS-szel – való kapcsolatok elmélyítésének fontosságát az ország gazdaságának fellendítése érdekében. Malajzia nyitott gazdaságként határozza meg magát, és semleges külpolitikát képvisel. Így a BRICS-partnerség fontos lépést jelent gazdasági

kapcsolatai [diverzifikálásában](#). Vietnám eközben [elkötelezett](#) a „bambusz diplomácia” mellett – e külpolitikai irányelv a többirányú elköteleződésen, a multilateralizmuson és a stratégiai autonómián alapul. A BRICS-szel való együttműködés lehetőséget ad Hanoi-nak, hogy geopolitikailag háttérben maradjon, miközben biztonsági és gazdasági kérdésekben aktívan hozzájárulhat a nemzetközi ügyek formálásához. A BRICS-egységes valuta víziója és a nyugati dominancia csökkentésére irányuló törekvések jóllehet Washingtonban erős ellenállást váltottak ki. Trump elnök vámtarifa-fenyegetései pedig jelenleg különösen kockázatosá teszik a teljes jogú BRICS-tagság vállalását Thaiföld, Malajzia és Vietnám számára, miközben törekednek az Egyesült Államokkal és más nyugati partnerekkel való gazdasági kapcsolataik elmélyítésére.

Mindazonáltal a négy ASEAN-ország részéről a BRICS-szel való együttműködésnek pragmatikusnak kell maradnia. A BRICS-tagság, illetve partnerség stratégiai lehetőségeket kínál, de költségekkel is járhat, ha nem megfelelően kezelik. Az USA és a BRICS közötti [növekvő ellentét](#) fényében Jakarta, Hanoi, Bangkok és Kuala Lumpur számára kiemelt fontosságú, hogy elkerüljék a politikai kényszerítést, a gazdasági túlfüggőséget, illetve azt, hogy egy BRICS kontra Nyugat vetélkedésbe sodródjanak.

A jó hír az, hogy az Egyesült Államok és más nyugati hatalmak eddig nem mutattak nyílt ellenállást az ASEAN-országok BRICS-felé való közeledésével szemben – ez stratégiai türelemre utal. A jövő szempontjából az a legfontosabb, hogy e négy állam miként kalibrálja részvételének szintjét a BRICS-kezdeményezésekben: hogyan tudják kihasználni a csoport gazdasági erejét anélkül, hogy az oldalváltást látszatát keltenék.

Közel-Kelet

Az eseményen a BRICS-tagok az [Al Arabiya](#) beszámolója szerint olyan sürgető témákkal foglalkoztak, mint Izraelnek Irán elleni támadása, a gázai humanitárius válság és a Donald Trump amerikai elnök által bevezetett kereskedelmi vámok. Egyes elemzők és diplomaták szerint a kibővített, tavaly megduplázódott BRICS-országok kohéziójának hiánya befolyásolhatja azt a képességét, hogy a világpolitika újabb pólusává váljon. A csúcstalálkozó mérsékelt napirendjét a tagországok azon kísérletének is tekintik, hogy távol maradjanak Trump radarjától. A Rio de Janeiró-ban tanúsított visszafogottság eltérést jelent a tavalyi, Oroszország által Kazanyban rendezett csúcstalálkozótól, amikor a Kreml az USA által dominált fizetési rendszerek alternatíváinak kidolgozására törekedett, amelyek lehetővé tennék számára, hogy megkerülje a 2022 februári, Oroszország által Ukrajna elleni teljes körű invázió után bevezetett nyugati szankciókat.

Az [arab hírportál](#) azt is kiemelte, hogy Szergej Rjabkov orosz külügyminiszter-helyettes csütörtökön kijelentette, hogy egyrészt a BRICS csoport nem Amerika-ellenes csoport, másrészt nem fog hallgatni a „fenyegetések és manipuláció nyelvezetére”. Ezzel összefüggésben megemlíti, hogy erős érvek szólnak egy új, többpólusú világrend mellett. A BRICS a Globális Dél válasza a G7-re.

Az emirátusi [Khaleej Times](#) az eseménnyel kapcsolatos beszámolójában ismerteti, hogy az Egyesült Arab Emírségek nemolaj kereskedelme a BRIC országokkal erős bővülésben van.

2024-ben a kétoldalú nemolaj kereskedelem értéke 243 milliárd dollár volt, ami 10,5%-os növekedést jelent 2023-hoz képest, derül ki az adatokból.

A török [Anadolu Ajansi](#) a BRICS-csúcstalálkozó azon aspektusát emeli ki, hogy fokozódó globális feszültségek közepette került megrendezésre, illetve a középpontjában a béke, a biztonság és a globális kormányzás reformja áll.

A gyorselemzést készítette: Klemensits Péter, Nagy Angelina, Sárkány László,
Seremet Sándor, Szakáli Máté, Veres Szabolcs

EURASIA
CENTER

► **KELET-ÁZSIA**

Kelet-Ázsia

Időt nyert Dél-Korea a Washingtonnal való kereskedelmi tárgyalásokhoz

Sarah Chea, Korea JoongAng Daily, 2025. július 08.

Donald Trump 25%-os viszonyossági vámjainak bevezetését augusztus 1-re halasztották, Dél-Korea ezért sürgeti a tárgyalásokat a vámok enyhítéséről, miközben hazai reformokat is kezdeményeznie kell a digitális szabályozás és az amerikai marhahúsimport terén. Yeo Han-koo kereskedelmi miniszter és Wi Sung-lac nemzetbiztonsági tanácsadó Washingtonba utazott, hangsúlyozva, hogy Dél-Korea kulcsszerepet játszhat az amerikai ipar újraélesztésében. A tárgyalások során Szöul szeretné elérni az autókra és acélra kivetett szektorális vámok eltörlését, és együttműködést javasol a hajógyártás és energia terén. Ugyanakkor az olyan kényes kérdések, mint az idősebb szarvasmarhákból származó amerikai marhahús behozatalának engedélyezése vagy a digitális platformokra vonatkozó szabályok enyhítése, komoly hazai ellenállásba ütköznek. Dél-Korea nem hajlandó engedni olyan területeken, amelyek nemzetbiztonságot és digitális szuverenitást érintenek. Az export már csökkenőben van – különösen az autó- és gépipar –, és a megállapodás hiánya akár 0,4 százalékponttal is visszavetheti a GDP-t.

Forrás: [Trump tariffs pushed to Aug. 1, granting Korea crucial negotiating window](#)

SCO Digitális Gazdasági Fórumot tartottak Kínában

Xinhua, 2025. július 11.

Idén az észak-kínai Tianjinben rendezték meg a Sanghaji Együttműködés Szervezete (SCO) Digitális Gazdasági Fórumát, amely a tagállamok közötti digitális együttműködés új távlatainak megnyitását hangsúlyozta. Liu Liehong, a kínai Nemzeti Adatügyi Hivatal vezetője kiemelte, hogy a tagországok jelentős előrelépéseket tettek a digitális infrastruktúra fejlesztésében, a hagyományos iparágak digitális átalakításában és az ipari innovációban. Az „Új kötelékek a digitális gazdaságban, új együttműködési távlatok” mottóval megrendezett fórum egy főülésből és négy tematikus alülésből állt, és több mint 1 500 kormányzati, vállalati, egyetemi és kutatóintézeti résztvevőt fogadott az SCO tagállamaiból. A középpontban a digitális infrastruktúra, az adatkezelés, a tehetséggondozás és az ipari digitalizáció állt.

Forrás: [SCO digital economy forum highlights new cooperation horizons](#)

Dél-koreai vállalat indítja útnak a világ első MI-vezérelt flottáját

Jun-Eun Shin, Sang-Hoon Sung, The Korea Economic Daily, 2025. július 11.

A Hyundai Glovis, a Hyundai Motor Group logisztikai leányvállalata lesz az első hajózási társaság a világon, amely mesterséges intelligencián alapuló autonóm navigációs rendszert vezet be autószállító hajóflottáján. A vállalat az Avikus nevű, autonóm hajózási technológiára szakosodott HD Hyundai-leánycéggel együttműködve hét hajót szerel fel a második szintű MASS (Maritime Autonomous Surface Ship) rendszerrel 2026 első feléig. Az új rendszer részleges távirányítást és valós idejű, MI-alapú útvonal-optimalizálást tesz lehetővé, amely csökkentheti az üzemanyag-fogyasztást és növelheti a hatékonyságot. Bár Japán és egyes európai versenytársak már kísérleteztek hasonló technológiákkal, a Glovis az első, amely nagyléptékben alkalmaz ilyen integrált autonóm rendszert. Ez az együttműködés erősíti a Hyundai csoport autóiipari és hajóépítő ágazatai közti kapcsolatot, és illeszkedik a Glovis azon stratégiájához, hogy 2030-ig 9 ezer milliárd wont (6,5 milliárd dollárt) fektessen be az intelligens logisztikai megoldásokba.

Forrás: [Hyundai Glovis charts new waters with world's first AI-driven self-sailing car carrier fleet](#)

Készülőben a megállapodás az űregyüttműködésről Japán és az EU között

Takashi, Tsuji, Nikkei Asia, 2025. július 12.

Japán és az Európai Unió közös kommunikációs műholdhálózat kiépítését tervezi, hogy csökkentsék függőségüket az amerikai cégektől, például a SpaceX-től – derül ki a július 23-i Japán–EU csúcstalálkozó tervezetéből. A projekt célja egy kis műholdakból álló konstelláció létrehozása, amely valós idejű kommunikációt és a digitális átalakulást szolgálja. A felek együttműködnek majd a technológiai szabványok kialakításában, adatmegosztásban, valamint állami-magán partnerségekben. A kezdeményezés része egy átfogóbb törekvésnek, amely a térbeli, védelmi és digitális iparágak fejlesztését célozza, miközben csökkenti a stratégiai kiszolgáltatottságot az Egyesült Államokkal szemben. Tárgyalni fognak az űrszemét kezeléséről és védelmi együttműködési lehetőségekről is. Emellett napirenden van egy Japán és az EU által vezetett szabadkereskedelmi övezet létrehozása is.

Forrás: [Japan and EU envision satellite network to cut reliance on US, SpaceX](#)

A japán kormánypart kockázatos stratégiája a felsőházi választások előtt

Satoshi, Iizuka, Kyodo News, 2025. július 13.

A japán kormánypartok inflációellenes intézkedései nem győzik meg a választókat a július 20-i felsőházi választások előtt, így veszélybe kerülhet Isiba Sigeru miniszterelnök pozíciója. A kormányzó Liberális Demokrata Párt (LDP) és koalíciós partnere, a Komeito egyszeri 20 ezer jenes készpénzes támogatást ígér, míg az ellenzéki pártok a fogyasztási adó csökkentését vagy eltörlését szorgalmazzák – ez utóbbi a közvélemény-kutatások szerint jóval népszerűbb. A szavazók többsége az adócsökkentést támogatja, különösen az élelmiszerek esetében. A kritikusok szerint a készpénzes támogatás nem elégséges és inkább politikai célokat szolgál. A kampány fő témái közé tartoznak az emelkedő árak és a csökkenő reálbérek. Bár a szakértők megosztottak a megfelelő gazdaságpolitikai lépéseket illetően, sokan figyelmeztetnek arra, hogy az adócsökkentés tartós államháztartási kockázatot jelenthet Japán számára – ez azonban nem tántorítja el a választókat attól, hogy inkább az azonnali tehercsökkentést részesítsék előnyben.

Forrás: [Ruling bloc's cash handouts plan risky election gambit for PM Ishiba](#)

Kínai áttörés az uránbányászatban

Shi Huang, South China Morning Post, 2025. július 13.

Kína jelentős áttörést ért el az uránbányászatban, miután sikeresen termelt ki uránt az eddig fejlesztésre alkalmatlannak tartott homokkő-telepekből Belső-Mongóliában, fejlett in situ kioldásos technológiával. Az egy év alatt megvalósított „Elsőszámú nemzeti urán” projekt fordulópontot jelentett, mivel a korábbi, gránitalapú bányászat helyett környezetkímélőbb és hatékonyabb módszerek felé mozdul el az ország. Az új technológia oldószert fecskendez a föld alá, így anélkül oldja ki az uránt, hogy alagutakat kellene fúrni, ezzel elkerülve az ökológiai károkat és radioaktív hulladék keletkezését. Kína az Egyesült Államok után a második ország, amely ezt a módszert elsajátította, ami akár háromszorosára is növelheti a hozzáférhető uránkészletet. Az atomenergia fejlesztésének felgyorsításával Kína célja, hogy 2040-re megháromszorozza nukleáris kapacitását, így 15 éven belül a világ uránszükségletének több mint felét adhatja.

Forrás: [Will China's 'no tunnel, no toxic waste' uranium mine be a nuclear energy game changer?](#)

EURASIA
CENTER

► DÉL-ÁZSIA

Dél-Ázsia

Trump „Amerika-ellenesnek” minősítette a BRICS-országokat, és 10%-os vámtarifa bevezetésével fenyeget

Ravi Dutta Mishra, Indian Express, 2025. július 07.

Donald Trump amerikai elnök egy közösségi médiában közzétett bejegyzésében kijelentette, hogy minden országnak, amely csatlakozik a BRICS „amerikaiellenes politikájához”, további 10%-os vámmal kell számolnia. Trump 100%-os vámmal fenyegette a BRICS-országokat, „ha csak meg mernék gondolni” a dollár globális kereskedelemben való használatának csökkentését. 2022 júniusában Oroszország javasolta egy új nemzetközi tartalékvaluta létrehozását a BRICS-országok valutáiból álló kosár alapján. A BRICS jelentése szerint azonban a tagállamok kijelentették, hogy „nem kívánják felváltani az amerikai dollárt mint fizetőeszközt”. Ehelyett a BRICS célja, hogy „életképes alternatívát kínáljon, amely segíti a piacot a hatékonyságra irányuló örökös törekvésében”, és elősegíti a nagyobb prosperitást, előmozdítva az általánosan előnyös és inkluzív gazdasági globalizációt. Trump fenyegetése egybeesik azzal, hogy az amerikai dollár idén hároméves mélypontra zuhant, miután több mint 10%-kal gyengült az euró és a jenhez viszonyított árfolyama, ami a tervezett vámok miatt várható zavarok miatt következett be az amerikai gazdaságban. 2024 októberében S. Jaishankar külügyminiszter tisztázta, hogy bár az amerikai politika gyakran bonyolítja a kereskedelmet bizonyos országokkal, és India kereskedelmi érdekeit követve „megkerülő megoldásokat” keres, nem „célba vette” a dollárt, és nem törekszik arra, hogy eltávolodjon tőle. „Soha nem vettük célba aktívan a dollárt. Ez nem része gazdasági, politikai vagy stratégiai politikánknak. Lehet, hogy mások megtették. Azt mondhatom, hogy természetes aggodalmunk van. Gyakran vannak olyan kereskedelmi partnereink, akiknek nincs dollárjuk a tranzakciókhoz. Ezért el kell döntenünk, hogy lemondunk-e az üzletekről, vagy keresünk-e más, működőképes megoldást. Nincs rossz szándékunk a dollárral szemben” – válaszolta Jaishankar egy kérdésre a washingtoni Carnegie Endowment for International Peace amerikai agytrösztben. 2024 decemberében Shaktikanta Das, az RBI akkori kormányzója kijelentette, hogy India nem törekszik a „dollármentesítésre”, és hogy a közelmúltbeli intézkedések, mint például a Vostro-számlák engedélyezése és a helyi valutában történő kereskedelmi megállapodások megkötése, csak az indiai kereskedelem kockázatainak csökkentését célozzák. Das szerint a BRICS-országok megvitatták a közös valuta bevezetésének lehetőségét, de nem hoztak döntést. Az egyik fő oka annak, hogy India nem támogatja a dollármentesítést, a kínai jüan felemelkedése, amely kihívást jelent az amerikai dollár számára. India ellenzi a jüan használatát az orosz olajimportban, annak ellenére, hogy a valuta elfogadottsága növekszik Oroszországban. Ajay Sahai, az ország legfőbb kereskedelemfejlesztő szervezete, az Indiai Exportszervezetek Szövetségének (FIEO) főigazgatója és vezérigazgatója korábban azt nyilatkozta, hogy bár India támogatja a helyi pénznemre való áttérést, a BRICS-országok közötti gazdasági erőviszonyok aszimmetriájára való tekintettel gondoskodnia kell arról, hogy a keret nem részesíti aránytalanul előnyben Kínát.

Forrás: [Trump labels BRICS ‘anti-American’, renews 10% tariff warning](#)

Az indiai miniszter támogatja a Dalai Láma utódlással kapcsolatos álláspontját Press Media of India, 2025. július 07.

A dalai láma, aki 1959-ben menekült Indiába a kínai uralom elleni sikertelen felkelés után, szerdán kijelentette, hogy halála után reinkarnálódik, és csak a Gaden Phodrang Trust jogosult kijelölni utódját. Korábban azt mondta, hogy az illető Kínán kívül fog megszületni. Peking szerint a dalai láma utódját a császári időkben származó hagyomány alapján neki kell jóváhagynia. Kiren Rijju, India parlamenti és kisebbségi ügyekért felelős minisztere csütörtökön ritka nyilatkozatot tett az ügyben, mielőtt vasárnap a vallási vezető 90. születésnapja alkalmából meglátogatta volna a dalai láma észak-indiai Dharamshala városában található székhelyét. „Senki sem jogosult beavatkozni vagy dönteni arról, ki lesz a dalai láma őszentségének utódja” – idézte Rijjút az indiai média. „Csak ő vagy intézménye jogosult erre a döntésre. Követői mélyen így hiszik. A világ minden táján élő tanítványai számára fontos, hogy ő döntse el, ki lesz az utódja.” A tibeti buddhisták spirituális vezetőjének, a dalai láma utódjának kiválasztása nemcsak a vallás több millió követőjét érinti, hanem stratégiai okokból Kínát, Indiát és az Egyesült Államokat is. A vasárnap 90 éves Nobel-békedíjas személyiséget a világ egyik legbefolyásosabb alakjának tartják, és követői messze túlmutatnak a buddhizmus határain.

Forrás: [Indian Minister backs Dalai Lama's position on successor](#)

Pakisztán és Törökország megerősítette kölcsönös elkötelezettségét a sokoldalú partnerség további elmélyítése iránt Pakistan Today, 2025. július 10.

Ishaq Dar pakisztáni miniszterelnök-helyettes és külügyminiszter szerdán kijelentette, hogy Pakisztán és Törökország egy speciális gazdasági övezet (SEZ) létrehozását tervezi török vállalkozók számára Karacsiban. A bejelentés azt követően történt, hogy Hakan Fidan török külügyminiszter szerdán hivatalos látogatásra érkezett Iszlámábádba. Dar más elkötelezettségekről is beszélt, többek között az Isztambul–Teherán–Iszlámábád vasútvonal újraindításáról, mondván: „Delegációink a következő hetekben találkoznak, hogy véglegesítsék az újraindítás ütemtervét.” A miniszterelnök-helyettes hozzátette, hogy Pakisztán földterületet biztosított egy Maarif iskola építésére Muzaffarabadban, utalva a török Maarif Alapítványra, amelynek Fidan szerint több mint 80 iskolája van Pakisztánban. Dar továbbá kijelentette, hogy török vállalatok is versenyben vannak az iszlámábádi Jinnah Medical Complex és a Daanish University megaprojektek megvalósítására. A török vállalatok offshore fúrási projektekben és az áramszolgáltató vállalatok (Discos) privatizációjában is részt vesznek az energiaágazatban – hangsúlyozta. „Aktívan részt veszünk különböző tevékenységekben, többek között a kapacitásépítésben és a terrorizmus elleni küzdelemben” – jelentette ki Dar.

Forrás: [Pakistan, Turkiye reaffirm mutual resolve to further deepening multifaceted partnership](#)

Indiában több ezer ember tüntetett Modi miniszterelnök reformjai ellen Dhaka Tribune, 2025. július 09.

Munkások százezrei kezdtek országos sztrájkba szerdán Indiában, tiltakozásul Narendra Modi miniszterelnök állami vállalatok privatizálására irányuló törekvései és egyéb gazdasági reformjai ellen, ami részben megzavarta a közszolgáltatásokat és a termelést. A munkásokat képviselő 10 nagy szakszervezet és több más, a mezőgazdasági munkások és vidéki munkások érdekeit képviselő csoport koalíciója hívta életre az egynapos sztrájkot. A sztrájk új kihívások elé állítja Modi erőfeszítéseit, amelyek célja a külföldi vállalatok vonzása a munkaügyi törvények enyhítésével, az üzleti tevékenységek egyszerűsítésével és a termelékenység növelésével. A szakszervezetek szerint több államban leállt a szénbányászat, néhány vonat pedig teljesen elakadt, mert a tüntetők blokkolták a hálózatot, és a bankok, biztosítótársaságok és szupermarketek működése is zavart szenvedett. Az Indiai Sajtóügynökség (Press Trust of India) jelentése szerint Kelet-India Odisha államban egyes területeken leállt a közlekedés, míg a déli Kerala államban üzletek, irodák és iskolák zárva maradtak, az utcák pedig kihaltak. A kormány hivatalosan nem kommentálta a munkások sztrájkját de általánosságban elutasítja a szakszervezeteknek az állításait. Praveen Khandelwal, a BJP parlamenti képviselője szerdán kijelentette, hogy a sztrájk nem volt hatással az ország egyetlen kereskedelmi piacára sem. A munkavállalók követeléseai között szerepel a magasabb bérek, az állami vállalatok privatizációjának leállítása, az új munkaügyi törvények visszavonása és a kormányzati szektorban megüresedett álláshelyek betöltése. A gazdálkodói csoportok azt is szeretnék, ha a kormány emelné a búza és a rizs minimális felvásárlási árát. Modi kormánya megnyitotta az indiai gazdaság egyes szektorait a közvetlen külföldi befektetések előtt, és több milliárd dollárnyi pénzügyi ösztönzőt kínált a helyi gyártás vonzása érdekében. Célja továbbá a költségvetési hiány csökkentése a veszteséges állami vállalatok privatizálásával, és új munkaügyi törvényeket hozott, amelyek magasabb törvényes minimálbért, társadalombiztosítást és egészségügyi ellátást ígérnek a munkavállalóknak. A szakszervezetek azonban nem hisznek a kormánynak, és az új törvények visszavonását követelik.

Forrás: [Thousands protest Modi's economic reforms across India](#)

EURASIA
CENTER

► DÉLKELET-ÁZSIA

Délkelet-Ázsia

A volt thaiföldi miniszterelnök őszintén beszélt a jelenlegi kormányválságról Puntid Tantivangphaisal, Thaiger, 2025. július 11.

Thaksin Shinawatra volt thaiföldi miniszterelnök nyílt hangvételű politikai vallomásban tárt fel a jelenlegi kormányzati válság mögötti hatalmi játszmákat és rejtett alkukat. A „55 Év – Nemzeti Exkluzív Beszélgetés: Kitörés Thaiföld Válságából” című eseményen, 2024. július 9-én, az Eastin Grand Phayathai Hotelben Thaksin élesen bírálta a miniszterelnöki pozícióért folytatott versengést. Thaksin tagadta, hogy ő állna a Bhumjaithai párt koalícióból való kilépése mögött, és hangsúlyozta: a Pheu Thai vezette kormánynak eredményekkel kell bizonyítania legitimitását. A kilépés hátterében szerinte a belügyminisztérium körüli hatalmi viták állnak, különösen a kábítószer-ellenes politika, a szegénység és az adósságsökkentés terén tapasztalható bénultság miatt. A miniszterelnök, Paetongtarn Shinawatra felfüggesztésével kapcsolatban Thaksin bizalmát fejezte ki lánya integritásában és a jogi eljárás tisztaságában. A jövőt illetően három lehetőséget vázolt: Paetongtarn maradása, Chaikasem Nitisiri előrelépése vagy a parlament feloszlata. Véleménye szerint a politikai válságot megoldani kell, nem halogatni.

Forrás: [Thaksin lifts lid on power plays as Bhumjaithai walks out](#)

A QRIS erősíti Indonézia szerepét a BRICS-országok határokon átnyúló fizetési rendszerében

Bari Baihaqi, Neraca, 2025. július 11.

A Center of Economics and Law Studies (Celios) szerint Indonézia QRIS (Quick Response Code Indonesian Standard) rendszere szilárd alapot jelent az ország számára a BRICS határokon átnyúló fizetési rendszerének fejlesztésében való részvételhez. A 17. BRICS-csúcstalálkozón elfogadott vezetői nyilatkozat értelmében a tagállamok pénzügyminisztereinek és jegybankelnökeinek folytatniuk kell az együttműködést a BRICS-fizetési kezdeményezés keretében. Muhammad Zulfikar Rakhmat, a Celios Kína–Indonézia részlegének igazgatója kiemelte, hogy Indonézia jegybankja már aktívan részt vesz a tárgyalásokban, és a QRIS technológia sikeresen összekapcsolódott Szingapúrral, Malajziával és Thaifölddel. Az interoperabilitási kísérleti projektekhez Indonézia megfelelő példát kínálhat, mivel a QRIS bevezetése sikeresen zajlott, és a technológia további országok, például Japán, Dél-Korea, Kína és Szaúd-Arábia irányába is terjeszkedik. Indonézia kész modellként szolgálni a QR-kód alapú rendszerek integrációjához, és részt venni a BRICS decentralizált határokon átnyúló üzenetküldési rendszerének (DCMS) interoperabilitási kísérletében.

Forrás: [QRIS Jadi Modal Kuat Indonesia Terlibat dalam Pembayaran Lintas Batas BRICS](#)

AMalajzia repülőgépipari bevételei idén akár 25%-kal is bővíülhetnek

Business Times, 2025. július 11.

Tengku Datuk Seri Zafrul Abdul Aziz, Malajzia beruházási, kereskedelmi és ipari minisztere szerint az ország repülőgépipari ágazatának bevétele 2025-ben várhatóan 20–25%-kal nő a 2024-es 25,1 milliárd RM (5,93 milliárd USD) értékhez képest. A növekedést a miniszter a szektor iránti növekvő globális bizalommal, valamint az ágazat szakértelmével és alkalmazkodóképességével indokolta. Ezt tükrözi az is, hogy az ország 1,5 milliárd RM értékű jóváhagyott beruházást vonzott, miközben exportértéke elérte a 8,17 milliárd RM-t. A miniszter hangsúlyozta: az iparág több mint 30 000 fős munkaereje világszinten is kiemelkedő teljesítményt nyújt a teljes értéklánc mentén – a repülőgépszerkezetek gyártásától a hajtóműkomponenseken és avionikai rendszereken át a karbantartásig és rendszerek integrációjáig. Az iparági növekedést erősítik a nemzetközi flottabővítések is: a Malaysia Airlines megrendelése 40 Airbus A330neo gépre, valamint az AirAsia megállapodása 50 Airbus A321XLR típusú repülőgép vásárlásáról új lehetőségeket teremt a malajziai MRO (karbantartás, javítás, üzemeltetés) és alkatrészellátás számára. A miniszter kiemelte, hogy az ágazat a zöld légiközlekedés, a digitális integráció és a rugalmas ellátási láncok iránti kereslet miatt gyors átalakulás előtt áll. A MAIB 2030 és NIMP 2030 stratégiák mentén Malajzia célja, hogy a globális repülőgépipari értékláncokban stratégiai partnerként jelenjen meg.

Forrás: [Malaysia's aerospace industry revenue to expand up to 25pct this year](#)

Az ázsiai–csendes-óceáni bankok küzdenek, hogy lépést tartsanak a gyors AI-fejlesztéssel

Aaron Michael C. Sy, Business World, 2025. július 11.

Az Accenture elemzése szerint az ázsiai–csendes-óceáni térség bankjai nehezen tudják kiaknázni a mesterséges intelligencia (AI) technológiákban rejlő lehetőségeket, elsősorban a szakértelem és a megfelelő infrastruktúra hiánya miatt. Masashi Nakano, az Accenture pénzügyi szolgáltatásokért felelős vezetője szerint a globális bankvezetők több mint 90%-a érzékeli a technológiai változások gyorsulását, ám csupán 40%-uk érzi magát felkészültnek ezek kezelésére. Nicole Bodack hangsúlyozta, hogy mindössze a vizsgált bankok 10%-a rendelkezik validált AI-alkalmazási területekkel, míg Vivek Luthra kiemelte, hogy a pénzügyintézetek 70%-a úgy véli, az AI gyorsabban fejlődik, mint amilyen ütemben a munkaerő felkészíthető. Navin Suri szerint a bankoknak sürgősen modernizálniuk kell elavult informatikai rendszereiket, mivel azok nem alkalmasak az AI-alkalmazások kezelésére. Bár a teljes infrastruktúra lecserélése költséges és időigényes lehet, az „inkrementális migráció” – az új rendszerek fokozatos bevezetése a régiék mellett – életszerűbb megközelítést kínál. Az iparág ugyanakkor elmozdult a pusztán szándéktól a felelős AI-gyakorlatok tényleges működtetése felé. A mesterséges intelligenciát a bankok jelenleg ügyféligények kiszolgálására, versenyképesség növelésére, valamint kockázatkezelésre és csalásmegelőzésre használják, és a becslések szerint akár 30%-os hatékonyságnövekedést is elérhetnek vele.

Forrás: [Asia-Pacific banks struggling to keep up with rapid AI dev't](#)

Szingapúr vonzza a délkelet-ázsiai fintech-finanszírozás 88%-át

Singapore Business Review, 2025. július 09.

2025 első felében Délkelet-Ázsia fintech szektora összesen 776 millió dollárnyi tőkét vonzott, amelynek 88%-a, mintegy 682 millió dollár, Szingapúrhoz kötődött – derül ki a Tracxn legfrissebb fél éves jelentéséből. Ez 31%-os növekedést jelent a 2024 második félévében regisztrált 593 millió dollárhoz képest, ugyanakkor még így is 22%-kal elmarad a 2024 első félévében elért 1 milliárd dollártól. A tőkeemelkedést szinte kizárólag a késői fázisú befektetések hajtották, amelyek 558 millió dollárra emelkedtek, 113%-kal meghaladva az előző félévi szintet, és 22%-kal növe éves összevetésben. Ezzel szemben a korai fázisú finanszírozás 167 millió dollárra csökkent, ami 27%-os fél éves és 65%-os éves visszaesést jelent. A magvető szakaszban a befektetések 50,7 millió dollárra estek vissza, fél év alatt 50%-kal, éves szinten pedig 52%-kal. Új fintech unikornis csupán egy született, akárcsak egy évvel korábban. Három vállalat azonban 100 millió dollár feletti befektetési kört zárt le, köztük a Thunes és az Airwallex 150-150 millió dollárral, valamint a Bolttech 147 millió dolláros Series C körrel. Az akvizíciós aktivitás viszont csökkent: mindössze kilenc tranzakció történt, szemben a korábbi 11, illetve 16 ügylettel. Szingapúr változatlanul a régió pénzügyi-technológiai központja maradt.

Forrás: [Singapore attracts 88% of Southeast Asia's fintech funding](#)

A vietnámi termékek jeleskednek Európa legnagyobb divat- és textilvásárán

VietnamPlus, 2025. július 10.

A vietnámi textilipari és divatáru-termékek jelentős figyelmet kaptak a 2025. július 8–10. között Londonban megrendezett Source Fashion vásáron, amely Európa legnagyobb divatipari beszerzési szakkiállítása. A Vietnámi Kereskedelmi Hivatal és a Vietnámi Textil- és Ruhaipari Szövetség támogatásával tíz vietnámi vállalat mutatkozott be, széles termékkínálattal: ruhák, öltönyök, gyermekruházat, sportruházat, valamint selyemsálak és divatkiegészítők egyaránt szerepeltek a kínálatban. A rendezvény évente kétszer kerül megrendezésre, és több mint 350 kiállítót vonz világszerte. Le Dinh Ba, a londoni Vietnámi Kereskedelmi Hivatal tanácsosa kiemelte, hogy a nemzeti pavilon lehetőséget teremtett kis- és középvállalkozások számára is a bemutatkozásra, katalógusokon és termékmintákon keresztül. Az esemény kiváló alkalmat kínált a kapcsolatok építésére és hosszú távú üzleti együttműködések kialakítására. 2024-ben az Egyesült Királyság textilimportja elérte a 16,7 milliárd fontot (22,5 milliárd USD), amelyben Vietnám közel 920 millió USD értékű exporttal szerepelt, 15%-os éves növekedéssel. Vietnám már a hatodik legnagyobb beszállító az Egyesült Királyság piacán, termékei olyan ismert áruházláncokban találhatók meg, mint a Marks & Spencer, Next, Zara és Primark.

Forrás: [Vietnamese products make mark at Europe's largest fashion, textile fair](#)

EURASIA
CENTER

► KÖZEL-KELET

Közel-Kelet

Egyesült Arab Emírségek: az otthoni nyári üdülések legyőzték a drága repülőjegyeket és a vízumproblémákat

SM Ayaz Zakir, Khaleej Times, 2025. július 05.

A helyi lakosok szerint a repülőjegyek magas ára, a vízummal kapcsolatos nehézségek és az utazási költségek általános növekedése az oka annak, hogy az Egyesült Arab Emírségekben nyaralnak. Az Egyesült Arab Emírségekben töltött otthoni nyaralást olcsóbb, egyszerűbb, és mégis szórakoztató. A helyi nyaralások iránti növekvő érdeklődés kielégítése érdekében számos szálloda nagyszerű nyári ajánlatokat kínál. Ezek közé tartozik a korai érkezés és a késői távozás, az alacsonyabb szobaárak, az étkezési kedvezmények és a szórakoztató családi programok. Néhány szálloda heti ajánlatokat kínál, ahol akár 99 dirhamért is foglalhat szobát. A Rove Hotels 10 000 szobát kínál mindössze 99 dirhamért éjszakánként az összes egyesült arab emírségekbeli szállodájában, a foglalások július 1. és 7. között lehetségesek, és 2025. augusztus 31-ig érvényesek. A Premier Inn heti villámárveréseket indított, minden szerdán és csütörtökön 99 dirhamtól kínál szobákat az Egyesült Arab Emírségek váltakozó szállodáiban. Ezek az ajánlatok 30% kedvezményt tartalmaznak a szobaárakból, 25% kedvezményt az ételekre és italokra, valamint kedvezményeket a látnivalókra és a taxiszolgáltatásokra. Ras Al Khaimahban a DoubleTree by Hilton Marjan Island akár 20% kedvezményt kínál a szeptember 2. előtt leadott korai foglalásokra, amely hétvégi tartózkodásokra érvényes szeptember 7-ig.

Forrás: [UAE summer travel: Dh99 staycations win over pricey flight tickets, visa hassles](#)

A BRICS-országok az adatok védelmét szorgalmazzák a mesterséges intelligencia jogosulatlan felhasználása ellen

Al Arabiya, 2025. július 06.

A nyilatkozattervezet szerint a fejlődő országok BRICS csoportjának vezetői a mesterséges intelligencia jogosulatlan felhasználásával szembeni adatvédelmet fognak szorgalmazni, hogy elkerüljék a túlzott adatgyűjtést, miközben lehetővé teszik a tisztességes fizetési mechanizmusokat. A diplomáciai blokk vasárnapi, Rio de Janeiróban, Brazíliában tartandó kétnapos csúcstalálkozóján a megbeszélések egy részét a mesterséges intelligenciának szenteli. Ennek hátterében legfőképpen az áll, hogy a nagy technológiai vállalatok, amelyek többsége gazdag országokban található, elutasították a mesterséges intelligencia modellek betanításához használt anyagok szellemi tulajdonjogaira vonatkozó jogdíjakra vonatkozó felhívásokat.

Forrás: [بريكس "تدعو لحماية البيانات من الاستخدام غير المصرح به للذكاء الاصطناعي"](#)

A szaúdi védelmi miniszter és magyar kollégája megvitatják a katonai kapcsolatokat

Al Arabiya, 2025. július 09.

A szaúdi védelmi miniszter Khalid bin Salman herceg Jeddah -ban találkozott magyar kollégájával, Christophe Szalay Boubrovinski-vel (Szalay-Bobrovniczky Kristóffal), ahol megvitatták a katonai és védelmi területeken lévő két ország közötti kétoldalú kapcsolatokat, valamint a regionális és nemzetközi helyzet fejleményeit, valamint az ezekkel kapcsolatos erőfeszítéseket.

Forrás: [وزير الدفاع السعودي ونظيره المجري يناقشان العلاقات العسكرية](#)

A rejtett profilozás a mesterséges intelligenciában veszélyezteti a biztonságot és a magánélet védelmét

Firdevs Bulut Kartal, Anadolu Ajansı, 2025. július 10.

A közelmúltban a CHATGPT-vel kapcsolatos azon állítások, hogy címkézik és profilozzák a felhasználók érzékeny információit, mint például a felhasználók politikai és vallási nézeteit komoly kérdőjelekhez vezettek. Olyan tévhitek is kialakulóban vannak, hogy a mesterséges intelligencia elmondja az abszolút igazságot. Továbbá, ezen eszközökkel kapcsolatban, noha gyakran hangsúlyozzák, hogy a felhasználóknak joguk van eldönteni, hogy adataikat modellképzésre használják-e, egyes szakértők azt állítják, hogy az adatfeldolgozási folyamatok nem elég átláthatóak. A legnagyobb kockázat az, hogy az egyes felhasználók számára a címkézésen keresztül létrejön egy profil. Ezek a profilok tartalmazhatják az érzékeny személyes adatokat, például a felhasználó politikai nézeteinek, vallási meggyőződésének, egészségi állapotának személyes adatait. Ez a helyzet pedig számos jogi keretet sért, különösen az Európai Unió általános adatvédelmi szabályozását és a személyes adatok védelmét. Ennek okán mai mesterséges intelligencia rendszerek dinamikus felépítése új rendeleteket igényel. Az egyéni felhasználónak is van tennivalója: kerülje a személyes adatainak a lehető legnagyobb mértékben megadását az ilyen rendszerek részére és növelje tudatosságát az ilyen rendszerek használatában, és szkeptikus megközelítéssel járjon el. A vállalatoknak rendszeresen kell felügyelniük alkalmazásaikat független ellenőrzésekkel, és meg kell osztaniuk eredményeiket a nyilvánossággal. A felhasználóknak több ellenőrzési és rendelkezési hatalmat kell kapniuk az adataikról (mint például az adatok törlése, hozzáférési vagy korrekciós jogok).

Forrás: [Yapay zekada gizli profilleme, guvenlik ve mahremiyeti tehdit ediyor](#)

Irán nagyra értékeli a szaúdi koronaherceg erőfeszítéseit a regionális biztonság fokozása érdekében

Al Arabiya, 2025. július 08.

Mohammed bin Szalmán szaúdi koronaherceg és miniszterelnök találkozott Abbasz Aragcsi iráni külügyminiszterrel és kísérei delegációjával a dzsiddai Al-Salam palotában található hivatalában. A két fél megvitatta a kétoldalú kapcsolatokat, valamint a regionális fejleményeket és azok kezelésére irányuló erőfeszítéseket. A koronaherceg kifejezte a Királyság azon reményét is, hogy a tűzszüneti megállapodás hozzájárul a régió biztonságának és stabilitásának fokozásához szükséges feltételek megteremtéséhez, hangsúlyozva Rijád álláspontját a diplomáciai eszközökkel folytatott párbeszéd támogatásában a viták rendezésének eszközeként. Az iráni külügyminiszter a maga részéről méltatta a Királyság álláspontját az izraeli csapások elítélésében, és nagyra értékelt a koronaherceg erőfeszítéseit a régió biztonságának és stabilitásának fokozása érdekében.

Forrás: [ولي العهد السعودي ووزير الخارجية الإيراني يبحثان الأوضاع الإقليمية](#)

Tunézia elnöke elítéli az ipari vízszennyezést

Tunis Raqmiya, 2025. július 10.

Kais Saied elnök elítélte, hogy számos gyár szándékosan és véletlenszerűen szennyezett vizet juttat a tengerbe Monastir több településéről, a hatóságok szeme láttára. Ez károsítja a partvidéket, és betegségek terjedéséhez, valamint halpusztuláshoz vezet. A tegnapi meglepetésszerű helyszíni látogatása során Monastir több tengerparti településén, az elnök hangsúlyozta a közvetlen büntetőjogi szankciók kiszabásának szükségességét a környezeti bűncselekmények megfékezése érdekében. Megvizsgálta a Lamta térségében épülő szennyvíztisztító telep építését is, amely nem rendelkezik megfelelő tisztítással vagy kezeléssel a közvetlenül a tengerbe bocsátott szennyezett víz esetében. Az elnök kijelentette, hogy bűncselekményeket követnek el Tunézia ellen, és hogy partvidékei károsodnak, rámutatva a bekövetkezett halpusztulásokra. Bírált a Partvédelmi Ügynökséget is tétlensége miatt, "parti gyilkos ügynökségnek" nevezve azt, rámutatva a közpénzek pazarlására, tekintettel a partvédelemre elkülönített forrásokra. Felszólította a regionális hatóságokat, hogy tegyenek sürgős intézkedéseket és töltsék be szerepüket, még akkor is, ha ez a hatóság feloszlátását követeli meg, amely – állítása szerint – nem töltötte be azt a szerepet, amelyre létrehozták, a számára elkülönített jelentős pénzügyi támogatások és az országsszerte dolgozó nagyszámú alkalmazott ellenére sem. A régió polgáraival folytatott találkozóin során az elnök hangsúlyozta a környezeti bűncselekményben érintettek felelősségre vonásának szükségességét.

Forrás: [تونس – سعيد: مصانع تُصرف مياهها الملوثة في البحر بشكل غير قانوني، على مرأى ومسمع من السلطات](#)

EURASIA
CENTER

▶ **OROSZORSZÁG** **és a posztsovjet térség**

Oroszország és a posztszovjet térség

Kuala-Lumpurban találkozott Szergej Lavrov és Marco Rubio

Andrej Zlobin, Forbes.ru, 2025. július 12.

Szergej Lavrov orosz és Marco Rubio amerikai külügyminiszter 50 perces megbeszélést tartott Kuala Lumpurban, ahol megerősítették közös szándékukat a konfliktusok – elsősorban az ukrajnai háború – békés rendezésére. A találkozón Lavrov új javaslatokat ismertetett az ukrán válság megoldására, amelyeket Rubio továbbítani fog Donald Trump amerikai elnöknek, megjegyezve, hogy „lehet bennük olyan alap, amelyre építeni lehet”. Tárgyaltak továbbá Iránról, Szíriáról, valamint a humanitárius és gazdasági kapcsolatok helyreállításáról és a diplomáciai képviseletek működésének normalizálásáról. Kiemelték a közvetlen légi összeköttetés újraindításának fontosságát. Ez volt Lavrov és Rubio második személyes találkozója; az elsőre februárban került sor Rijádban. A mostani megbeszélés új lendületet adhat a diplomáciai párbeszédnek.

Forrás: [МИД прокомментировал итоги встречи Лаврова и Рубио в Куала-Лумпуре](#)

A Dél-Kaukázusban Örményországban lesz elsőként használható az Alipay+ Armenpress. 2025. július 10.

Örményországban az Idram digitális fizetési platform elindította a QR-alapú határon átnyúló fizetéseket az Alipay+ rendszerrel együttműködésben. Ez az első ilyen kezdeményezés a Dél-Kaukázusban. Az Alipay+ felhasználói mostantól Örményországban is fizethetnek az Idram QR-kódjainak beolvasásával több ezer kereskedelmi ponton. A partnerség célja az üzleti digitalizáció és a turizmus fellendítése. Várhatóan az örmény boltok és szálláshelyek több mint 85%-a csatlakozik a rendszerhez. Az Idram a jövőben saját pénztárcáját is integrálni kívánja az Alipay+ globális hálózatába. Ez az együttműködés erősíti Örményország szerepét a nemzetközi digitális gazdaságban, és megkönnyíti a fizetést a külföldi látogatók számára.

Forrás: [«Idram» первым на Кавказе объявляет о сотрудничестве с Alipay+](#)

Kína és Azerbajdzsán a konténeres áruszállítás bővítését tervezi

Report.az 2025. július 10.

A tervek szerint a bővítés következtében a Kaszpi-tengeren keresztül vezető útvonalon napi akár 10 tehervonat indításával, ebben különös szerepet kap a Baku–Tbiliszi–Kars vasútvonal, mint az európai piacokra vezető kulcsfontosságú útvonala. Ezzel párhuzamosan Kazahsztán és Azerbajdzsán [megállapodtak](#) informatikai rendszereik integrálásáról és az útvonal digitalizálásáról, ami csökkenti a költségeket és felgyorsítja az áruforgalmat. Míg Kazahsztán Kínával [kötött](#) átfogó együttműködési megállapodást, amely közös beruházásokat foglal magában a vasúti és terminálinfrastruktúra fejlesztésére, valamint digitális megoldások bevezetésére. A Transzkaszpi nemzetközi közlekedési útvonalon 2024-ben az áruforgalom 62%-kal nőtt, és 2027-re elérheti a 10 millió tonnát. Így egy háromoldalú közlekedési szövetség formálódik, amely jelentősen megerősítheti a Dél-Kaukázus és Közép-Ázsia tranzitszerepét, csökkentve az északi útvonalaktól való függőséget, és erősítve a térség pozícióját az eurázsiai logisztikai struktúrában.

Forrás: [АЖД и Китайские железные дороги планируют расширить контейнерные перевозки через Каспий](#)

Üzbegisztán, Azerbajdzsán és Kazahsztán folytatja a Zöld Energia Folyosó projekt megvalósítását

Daryo, 2025. július 04.

Üzbegisztán, Azerbajdzsán és Kazahsztán energiaipari vállalatai közös vállalkozást indítottak egy transzkontinentális „zöld energia” folyosó fejlesztésének előmozdítására, amely megújuló energiát fog szállítani Közép-Ázsiából Európába. Az új szervezet, amely a Green Corridor Alliance nevet kapta, az azerbajdzsáni Azerenerji, a kazah KEGOC és az üzbég National Electric Grids közötti megállapodás aláírását követően jött létre. Az aláírási ceremóniára Bakuban került sor, ahol a közös vállalkozás alapító okiratát is jóváhagyták. Ez a bakui székhelyű szövetség koordinálja majd az energiabiztonság fokozását, a fenntartható fejlődés támogatását és az európai piacok „zöld” áramellátását célzó nagyfeszültségű megújuló villamosenergia-átviteli projekt megvalósítását. A Green Corridor Alliance létrehozását a három ország közötti magas szintű kötelezettségvállalások sorozata előzte meg. A 2024 novemberében Bakuban megrendezett COP29 nemzetközi klímacsúcson Üzbegisztán, Kazahsztán és Azerbajdzsán elnökei stratégiai megállapodást írtak alá a megújuló energia fejlesztése és átvitele terén való együttműködésről.

Forrás: [Uzbekistan, Azerbaijan and Kazakhstan establish joint venture for Green Energy Corridor project](#)

Kirgizisztán vezetővé vált a GDP egy főre jutó növekedésében Közép-Ázsiában Central Asian Lights, 2025. július 04.

Az elmúlt három évben Kirgizisztán az egy főre jutó GDP tekintetében a világ egyik leggyorsabban növekvő országává vált. 2022 és 2024 között Kirgizisztán egy főre jutó jövedelme csaknem megduplázódott, 85%-kal nőtt és elérte a 2500 dollárt. Összehasonlításképpen, ugyanebben az időszakban a növekedés Tádzsikisztánban 49%, Kazahsztánban 42%, Üzbegisztánban pedig 37% volt. E növekedés egyik velejárója, hogy az elmúlt években a regionális feszültségek váratlanul kedvező feltételeket teremtettek Kirgizisztán gyors növekedéséhez. A gazdaság évente 9%-kal nőtt, ami a régió legmagasabb rátája. 2025 első negyedévében pedig az ország GDP-növekedése 13,1%-ra gyorsult, míg az év végére Kirgizisztán gazdasági növekedését 6,8%-ra becsülik, s szakértők szerint ez még magasabb is lehet. Középtávon viszont 5,25%-os növekedés lassulás várható, de a kirgiz kormány több projektekkel is igyekszik, hogy 8%-os szinten tartsa a növekedést. Amennyiben, ha ez a tendencia folytatódik, Kirgizisztán 2026-ra utolérheti Üzbegisztánt az egy főre jutó jövedelem tekintetében, és 2027-től a kirgiz átlagpolgár jövedelme meghaladhatja az üzbég átlagot. 2030-ra a különbség akár 50%-ra is nőhet Kirgizisztán javára. Érdekesség, hogy az egy főre jutó GDP változását mutatója szerint 2021 és 2024 között Guyana áll az első helyen (elsősorban az új olajkészleteinek köszönhetően, amivel csaknem megháromszorozta az ország a GDP-jét), majd őt követi Örményország (81,4%) és Grúzia (80,8%). A dobogóról lemaradva áll Kirgizisztán.

Forrás: [Kyrgyzstan Becomes Leader in GDP Per Capita Growth in Central Asia](#)

Az Egyesült Államok 25%-os vámot vet ki a kazah importra Daryo, 2025. július 08.

Donald Trump amerikai elnök bejelentette, hogy 2025. augusztus 1-jétől 25%-os vámot vet ki minden Kazahsztánból importált árra. A döntésről Kassym-Jomart Tokajev kazah elnöknek küldött hivatalos levélben tájékoztatták. A levélben Trump a lépést a kereskedelmi egyensúlyhiányok orvoslására irányuló szélesebb körű erőfeszítések részeként értelmezte, hivatkozva az Egyesült Államok jelentős kereskedelmi deficitjére Kazahsztánnal szemben. Ugyanakkor Trump hangsúlyozta, hogy bár mindkét országnak évek álltak rendelkezésére a kereskedelmi feltételek felülvizsgálatára, az Egyesült Államok most a „hosszú távú hiányt” nemzetbiztonsági és gazdasági veszélynek tekinti. Trump elnök levelében hozzátette, hogy a kazah vállalatok elkerülhetik a vámot, ha gyártási tevékenységüket az Egyesült Államokba helyezik át. Mindazonáltal Kazahsztán az egyik azok közül az országok közül, amelyekre ez a vámemelési hullám irányul. Washington hasonló levelet küldött Malajzia (25% vám), Laosz (40%), Dél-Afrika (30%), Mianmar (40%), Japán (25%) és Dél-Korea (25%) vezetőinek is. Ugyanakkor Kazahsztán az egyetlen közép-ázsiai ország, amely a maximális 25%-os vámtétellel szembesül.

Forrás: [U.S. slaps 25% tariff on Kazakhstan imports](#)

Üzbegisztán és Oroszország megállapodtak a kétoldalú gazdasági együttműködés erősítéséről

Uzdaily, 2025. július 08.

Telefonon folytatott egymással megbeszélést Shavkat Mirziyoyev, Üzbegisztán elnöke és Vlagyimir Putyin, Oroszország elnöke, akik részletesen megvitatták az üzbég-orosz gazdasági kapcsolatok további elmélyítésével kapcsolatos aktuális kérdéseket, valamint a két ország közötti átfogó stratégiai partnerségi és szövetségi egyezményeket. A megbeszélés során mindkét elnök különös hangsúlyt fektetett a már elért megállapodások gyakorlati végrehajtására, elsősorban a kereskedelem és a gazdaság területén. Emellett mind Shavkat Mirziyoyev üzbég, mind pedig Vlagyimir Putyin orosz elnök kiemelték az Üzbegisztán és Oroszország közötti együttműködések hosszútávú fontosságát a kölcsönös kereskedelmi forgalom bővítése, az ipari együttműködési projektek előmozdítása, valamint a kulturális, humanitárius és oktatási csereprogramok élénkítése érdekében. Ebben az összefüggésben pedig hangsúlyozták a 2025 őszre tervezett második üzbég-orosz gazdasági ülés előkészítésének fontosságát.

Forrás: [Мирзиёев и Путин согласовали шаги по усилению экономического взаимодействия](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Nagy Angelina
Sárkány László
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Veres Szabolcs

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@nje.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2025

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720